

2014 ANY VINYOLI, Conferència alumnes 5è-6è de l'Escola Castell de Santa Coloma

El 1926 es celebrava a Santa Coloma el III Congrés Internacional d'Esperanto, es compraven els primers capgrossos dels quals tenim notícia i les botigues s'espavilaven totes a posar rètols exteriors per anunciar el que venien. Segons l'Enciclopèdia Espasa del mateix any Santa Coloma tenia 4710 habitants distribuïts així:

Castanyet: 318 habitants

Sant Pere Cercada: 82

Santa Coloma nucli: 3745

Masies: 560, Vall i Vallors

Santa Coloma produce principalmente cereales y legumbres y un poco de aceite y vino; bosques de encinas, castaños y otros árboles. Teléfono y telegrafo. Hay en él servicio de automóviles a Gerona, Sils y San Hilario; varias escuelas públicas y colegios particulares,. Hospital, hotel, orquesta, teatro del Circulo Columbense otras varias salas de espectáculos en entidades particulares; iglesia parroquial, de San Sebastián, del Hospital y del Corazón de María; sociedades, coral La Artística, Sindicat Agrícola y Caixa Rural, Sindicato de Agricultores, y otras entidades políticas y de recreo. Publicase un periodico. En la ciudad hay industrias de fábricas de harinas, tapones de corcho, cestas, envases de madera, chocolate, género de punto, jalea y otras menos importantes

El poble, de 4.700 habitants, era cap del Partit Judicial del que més endavant seria la comarca de La Selva, i basava la seva economia en l'explotació forestal (suro, cèrcols, dogues, bótes, carbó) i les activitats comercials i artesanes que li brindava la capitalitat, les fires i els mercats del dilluns. El poble tenia tretze espardenyeries, catorze barberies, dinou adrogueries, quatre cases de menjars, set cafès i onze tavernes. Els artesans més nombrosos eren els basters, els ferrers, les modistes i els fusters, mentre set advocats i set procuradors s'encarregaven d'allargar indefinidament els plets. Hi havia tres fàbriques de xocolata, dues de gasoses, sis d'esclops, dues de pastes per a sopes, quatre premses d'oli, quatre molins fariners i dues bòviles.

Eren els temps en què s'escoltava cada dilluns, en el mercat, les excel·lències de la Pomada Panxo, creada i difosa pel colomenc Francesc Fontdevila. L'any 1913, les aigües termals de Santa Coloma de Farners es convertien en el Balneari Martí, El 25 d'octubre de 1913 l'ajuntament de Santa Coloma de Farners onejà la senyera en els seus balcons per demanar al govern espanyol que acceptés la Mancomunitat de Catalunya, primer intent de començar a recuperar el que ens havien tret l'onze de setembre de 1714